

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A
„LUMINA”
csillárok
tisza bronzból, művészi
kivitelben
készülnek.

Városi lerakat: Spira & Drucker
butorüzlet, Lloyd-sor.
Gyár és iroda: IV., Török-utca 9.

A REFORMÁTUS FELEKEZETI
TANITÓK FIZETÉSÉT RENDE-
ZIK. Kolozsvárról jelentik: A
református egyház igazgatóta-
nácsa ülést tartott, amelyen el-
határozták, hogy a magánokta-
tási törvény 30. szakasza értel-
mében a református felekezeti
iskolák tanerőinek ugyanolyan
fizetést folyósítsanak, mint ami-
lyet az állami tanárok és tanítók
élveznek.

ROMÁN-MAGYAR DALOSOK
BARÁTI KAPCSOLATA. Kolozs-
várról jelentik: Románia legna-
gyobb román dalárdája, a száz-
husz tagból álló Caniarea Ro-
maniei, amelynek karmestere
Botez Marcel zenei főfelügyelő,
január 30-án Kolozsvárra érke-
zik. A Romániai Magyar Dalos-
szövetség ezt az alkalmat arra
akarja felhasználni, hogy a ro-
mán és magyar dalosok között
közvetlen baráti kapcsolatot hoz-
zon létre. Ezért a Magyar Dalos-
szövetség vezetősége testületileg
fogadja az állomáson a román
énekeseket, majd ismerkedés
estély lesz, amelyen magyar da-
lokot is adnak elő.

MONARKISTA PUCCS KE-
SZÜL GÖRÖGORSZÁGBAN.
Konstantinápolyból jelentik: A-
thénből érkező utasok beszélik,
hogy Görögországban nagyfon-
tosságú események játszódnak le.
A kormány monarkista össze-
esküvést fedezett fel. Ezzel kap-
csolatosan több magasrangú
katonatisztet letartóztattak.

MARZESCUNAK PECHE VAN.
Bukarestből jelentik: A parla-
ment valamennyi ügyvédtagja
tegnap a bukaresti ügyvédi ka-
marában értekezletet tartott. A
megbeszélést az országos ügyvéd-
szövetség hívta össze a bélyeg-
törvényjavaslattal kapcsolatban.
Dobrescu elnök ismerte fel
a javaslat sérelmes pontjait, majd
hosszabb vita után több módosítást
fogadtak el, amelyeket a
parlament ügyvédtagjai párt-
állásra való tekintet nélkül a
parlamentben támogatni fognak.

Toprongyos fegyencek között

szállították Windischgraetzet az ügyészség fogházába

Budapest, január 22.

A nemzetgyűlés tegnapi ülésé-
ben Csáky honvédelmi minisz-
ter felvilágosítást adott Hegy-
megi Pálnak, aki interpellációt
jelentett be a Hágában letartóz-
tatott Jankovich ezredes
nyugdíjaztatása ügyében. A mi-
niszter utalt arra, hogy ebben a
kérdésben semmiféle szabályta-
lanság nem történt és Janko-
vichot 1925 márciusában nyugdí-
jazták. Kivételes elbánásban nem
részesült. A miniszter továbbá
elfogadta azt a határozati javas-
latot, amely szerint a nemzet-
gyűlés örömét fejezi ki a béke
biztosítására irányuló mozgal-
makért. A honvédelmi tárca
költségvetését általánosságban
elfogadták, mire megkezdték a
pénzügyi tárca költségvetésének
tárgyalását.

A Magyarország értesülései
szerint Zadravetz tábori
püspök ügyével, miután vala-
melyik kolostorba vonul vissza,
csupán az egyházi hatóság fog
majd foglalkozni. Az Új Nemze-
dek tudni véli, hogy Nádosy
Imrén a fogházban az utóbbi
napok alatt kezdődő elmebaj jelei
mutakoztak. Bartha Ödön,
a kabinetiroda főnöke, legköze-
lebb megváltik állásától és helyébe
Daruváry Géza volt minisz-
ter kerül. Bartha a közigazgatási
bírószék tanácselnöki tisztjét fogja
majd betölteni, Daruváry Ferenc
József kabinetirodai főnöke volt.
Windischgraetz Lajos
herceget tegnap fogszállító
kocsin három toprongyos fegyenc
társaságában a pestvidéki ügyész-
ség fogházába szállították, ahol
Rába Dezsővel szembesítették.

A bánásági községekben is megindul a Magyar Párt szervezkedése

Az első gyűlés vasárnap lesz az Erzsébetvárosban Az országos nagygyűlés husvét táján Temesvárott lesz

Temesvár, január 23.

Az országos Magyar Párt temesvári
tagozatának vezetősége, mint már je-
lentettük, nagyarányú propaganda
mozgalmat indít Temesvár és a Bán-
ság egész magyarságának egy táborba
való megszervezésére. A párt temes-
vári elnöksége ugyanis még a múlt év
május havában tartott elnöki tanács-
ülésen elhatározta a szervezkedés tel-
jes kimélyítését és e célból már akkor
delegálta is

városrészenként

a végrehajtó-bizottságokat. A vezetősé-
g az ezen munkálatokhoz nélkülöz-
hetetlen választói névjegyzéket csak
e hóban tudta megszerezni, melynek
az intenzív szervezkedés érdekében va-
ló feldolgozása több heti munkálatot
igényelt.

A temesvári vezetőség az előmun-
kálatokat az Erzsébetváros részére el-
 is végezte s így az erzsébetvárosi szer-
vezet gyűlését már legközelebb meg is
tarthatja. Miután az elnökség meg-
szerezte a gyűlések megtartására a
szükséges hatósági engedélyeket, ezért
tudatja az erzsébetvárosi magyarság-
gal, hogy a népgyűlést

előkészítő-bizottság

megalakítására összehívott értekezletet
e hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 óra-
kor, míg az erzsébetvárosi szervezet
gyűlését a rákövetkező vasárnapon,
vagyis január hó 31-én délelőtt 10
órákor tartják meg, az erzsébetvárosi
Novotny-féle vendéglő külön termében.

Az erzsébetvárosi megalakulást kö-
veti a józsefvárosi és belvárosi szer-
vezet külön megalakulása, hol a ma-
gyarságnak utcák szerint
való nyilvántartásához szintén meg-
indultak már az előmunkálatok. A
Magyar Párt tagja lehet minden husz
évet betöltött, fedhetetlen előéletű ro-
mán állampolgár vallására és nemze-
tiségre való tekintet nélkül.

A városrészenkénti szervezés után
tartja meg a vezetőség, a központ kép-
visellete mellett temesvári nagygyűlé-
sét, mely előreláthatóan husvét táján
lesz. A párt központi vezetősége a
legutóbb tartott elnöki tanácsülésen
Ugron István elnökön kívül, mint
központi képviselőket a temesvári
nagygyűlésre a következőket delegál-
ta: Zima Tibor, aradi országos kép-
viselőt, Jakabffy Elemér dr., In-

czedy Ödön, Gyárfás Elemér és
Roth Hugót, a központi elnöki ta-
nács tagjait.

A Magyar Párt Temes-torontálme-
gyei tagozatának vezetősége egyben
azon is fáradozik, hogy a

Bánáság községeiben
is folytatólagosan a pártba beszer-
vezze a magyar lakosságot. Evégből
terve vette, hogy a legközelebb Ote-
lek, Magyar-Szentmárton, Aurélháza
és Keresztes községek magyar lakos-
ságát keresi fel.

Vidéki kiskirályok

akadémuskodása a magyar kulturális
előadásokkal szemben

Kolozsvár, január 22.

A Magyar Párt központjához egyes
tagozatoktól átirat érkezett, amely
elpanaszolja, hogy a vidéki hatóságok,
különösen a szolgabírók, nem
adnak engedélyt a magyarnyelvű
jótékony célú előadások megtartására.
Eltekintve attól, hogy ez a tilalom
törvénytelen, sulyosan veszélyeztet
ezenfelül a magyarság kulturális meg-
nyilatkozását is. Az említett hatóságok
ugyanis belügyminiszteri engedélyt
követelnek, melyet csak úgy lehet
megszerezni, ha az arra vonatkozó
kérvényeket a kolozsvári szépműve-
zeti felügyelőséghez juttatják el,
amely véleményével együtt azokat
Bukarestbe továbbítja. Ez az eljárás
természetesen hosszú hónapokat vesz
igénybe, amely körülmény csirájában
megfojthat minden magyar kulturális
törekvést. Az önkényes rendelkezések
visszavonására a Magyar Párt elnök-
sége megtette a szükséges lépéseket.

Visszaéléseket panaszoltak

a parlamentben a kisajátítások körüli

Bukarest, január 22.

A kamara tegnap ülést tartott,
melyen csekélyszámu képviselő volt
jelen. Délután háromkor Orleanu
elnök nyitotta meg az ülést. A mi-
niszterek közül Ducea, Mosoiu
és Saveanu voltak jelen. Munteanu
képviselő Erdély megdöb-
bentő gazdasági helyzetét tárta fel,
reámutatott azokra a speciális nehé-
ségre, melyekkel Erdély lakosságá-
nak meg kell küzdeni és különösen
a parasztság sérelmeivel foglalkozott
részletesen. Tiltakozott az agrárreform-
nak Erdélyben történt alkalmazási
módja ellen, kérte továbbá az épületfa-
eksportilletékek leszállítását, az
árvízkarosultak hathatós segélyezését
és az árvíz által tönkretett gyulafehérvári
vashídnak, valamint az országutak-
nak sürgős helyreállítását.

Mosoiu miniszter kijelentette,
hogy a kormány erre a célra egy
millió leit utalt ki és a munkálatokat
már tavasszal megkezdik.

Moldovan Máramarosmegye
lakosságának nyomoruságos helyzetét
ecsetelte és reámutatott arra, hogy a
kisajátítás körül hivatalos közegek
visszaéléseket követtek el. A lakos-
ság emiatt nem juthatott erdőkhoz
és példával igazolja, hogy Pop
Simon hatalmas kiterjedésű erdejéből
semmit sem vettek el. A kamara leg-
közelebbi ülését hétfőn tartja.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:27-7, Párisban —.

Temesvári magánforgalom január 23-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 229, angol font 1119:5, francia frank 8:73, svájci frank 44:50, lira
9:31, soki 6:81, dinár 4:09, magyar korona 308, osztrák silling 32:—.

Csak a városokban

lesznek februárban a községi választások

Bukarest, január 22.

A kormány tagjai Bratianu Jonel miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsot tartottak. Bratianu Vintila pénzügyminiszter, aki tegnap este érkezett vissza Párisból, részletesen beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket Titulescu meghatalmazott miniszterrel egyetemben a washingtoni egyezmény végrehajtásával kapcsolatban folytatott. Bejelentette a pénzügyminiszter, hogy kontaktusba lépett a francia kormány több tagjával, így Doumer pénzügyminiszterrel is, hogy Romániának Franciaországgal szemben fennálló tartozásai mielőbb rendezést nyerjenek. Közölte végül, hogy legközelebb hasonló tárgyalásokat kezdenek Olaszországgal is. A minisztertanács ezután a községi választások időpontjával foglalkozott és elhatározta, hogy a választások időpontját táviratilag közlik majd a prefektusokkal. A tanácskozásról kiadott hivatalos jelentés nem tesz említést erről az időpontról, magáninformációink szerint azonban a községi választásokat a városokban február 15. és 20. között fogják megtartani. A megyei választások egyelőre nem lesznek megtartva.

A sikkasztó kórházi gondnok

büntetését a temesvári tábla leszállította

Temesvár, január 23.

Nagy port vert fel két év előtt Aradon a gyermekkórház gondnokának, Alexandrescu Renének a letartóztatása. A fiatal tisztviselő költséges életmódjával hamarosan feltűnt feltehetően is és rovacsolást rendeltek el a gyermekkórháznál, átvizgálták a könyveket és ekkor kiderült, hogy Alexandrescu mintegy százezer leit elsikkasztott. Letartóztatása alkalmával mindent tagadott. Az aradi törvényszék két évi fogságra ítélte. A vádlott felebezése folytán tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári tábla.

— Honnan teltek a párisi és nizai utazásai — kérdezte az elnök.

— A feleségemnek szemoperációra volt szüksége — volt a válasz — és ezért kerestünk fel egy külföldi specialistát, de nem a százezer leiből, hanem feleségemnek egy háza ment rá erre a külföldi utra.

A királyi tábla a büntetést egy évi fogságra szállította le, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltötnek vett és vádlott azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

Lopást rendezett

hogyan megbízóit megtévessze

Temesvár, január 23.

Mégsem olyan buta ember Merle Miklós, mint amilyennek mutatta magát, amikor megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy Vojtekről eladásra hozott kilenc kövér disznóját és két borjút két henteslegénynek látszó ismeretlen ember kicsalta tőle. Megirtuk Merle feljelentését és azt, hogy az állatok ára negyvenezer leit lett volna, amelyet Merle sirat.

Ravaszkó ez a Merle Miklós és ezzel a feljelentéssel csak magát akarta tisztára mosni azok előtt, akiknek nagy pénzzel tartozik. A dolog ugyanis úgy áll, hogy Merle nem a saját, hanem mások állatait hozta vásárra. Ő maga csak a közvetítő kepec volt. Megbízóival mindig nehezen számolt el és valószínűleg már régibb idő óta károsította meg azokat, mert nem egy szállítmányából elvesszett, vagy eltűnt rejtélyes módon egy-egy állat. Most azonban azt eszelte ki, hogy az egész szállítmányt ellopatja. Meg is tette. A vizsgálat kiderítette, hogy Merle a kilenc sertést és a két borjút minden baj nélkül behozta Temesvárra és itt eladta Novák Gusztáv hentesnek. A rendőrség most hallgatja ki a károsultakat és Merle letartóztatása rövidesen várható.

Megszűnik a munkanélküliség

az új vámtarifa rendelkezései következtében

Temesvár, január 23.

Az impérium átvétele óta olyan hatalmas lendület és fejlődött a temesvári és ezzel kapcsolatban természetesen a bányászati ipar, hogy jelenleg büszkén vallhatjuk iparunkat legelsőnek az országban. Természetes, hogy ez a nagymérvű fejlődés elsősorban annak a fontos szervnek köszönhető, amely közvetlenül előmozdította és támogatta az ipar fejlődését. Temesvárott Faur Liviusz főfelügyelő áll az iparfelügyelőség élén, aki megszerelt szeretetreméltóságával és előzékenységgel fogadta lapunk munkatársát és közel egy órán át tartó beszélgetés keretében igen figyelemreméltó nyilatkozatot tett.

— Sokat, de nagyon sokat fejlődött a temesvári gyáripar — mondotta — és ennek az előhaladásnak még a súlyos gazdasági viszonyok sem állhattak útjába. A fogyasztó közönség lassan hozzászokik a belföldi termékekhez és ez a fejlődés szempontjából sokat jelent. Nagyon csodálkozom, hogy ezideig még nem használták ki a vállalkozók az iparpártolási törvény ama kedvezményét, hogy gyáralapítási célokra előnyös áron

telket kérjenek

az államtól, megyétől vagy a községektől. Olyan előny ez, amely egyenesen készletet újabb ipartelepek létesítésére. A belföldi termékek védelme érdekében most készül el az új vámtarifa, amely az ország és a fogyasztó közönség érdekeit szem előtt tartva, olyan gyártmányok vámmentesét fogja emelni, amelyek itthon is készülnek elegendő mennyiségben. Tehát a régóta óhajtott vámvédelmet az új vámtarifa magáéva fogja tenni és a nagyiparnak panaszkodni valója nem lesz.

Rohamosan szaporodnak a feljelentések

a szőnyegsikkasztó és csaló Pollák Jakab ellen

Temesvár, január 22.

Pollák Jakab kereskedő, akit — miként a Déli Hírnap már megírta — a rabizott szőnyegek eladása és elzálogosítása miatt letartóztattak, nem valami jól érezte magát a rendőrségen. Erre lehet következtetni abból a tényből, hogy meg akart szökni. Amikor ugyanis az emeletről egy földszinti helyiségbe kísérték, egyszerre csak kisurrant a kapun és a Lloyd felé tartott. Guțu Athanasz komiszár azonban, aki kísérte, azonnal rendőrt küldött utána és visszahozta. Azóta fokozottabb figyelemmel őrzik Pollákot. Az első feljelentések után történt kihallgatások során úgy látszott, hogy tegnap már átadhatják az ügyészségnek, oda is kísérték, de újabb feljelentések érkeztek, mire ismét visszahozták a rendőrségre.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Pollák Jakab két esztendő óta foglalkozott szőnyegjavítással és ezzel kapcsolatosan

eladásra is vállalt

szőnyegetek bizománya. Minthogy azonban kártyaszemélye, valamint költséges kávéházi életmódja állandóan sok pénzt igényelt, úgy segített magán, hogy a szőnyegetek elzálogosította, amikor pedig megbízói erősen követelték holmijukat, akkor újabb szőnyegetek zalogosított el és a régiéket kiváltotta. Idővel annyira felhalmozódtak ezek az ügyek, hogy már arra vetemedett, hogy egyes szőnyegeteket eladott. Előrelátható volt, hogy ez az ide-oda való manipulálás veszítet fogja okozni. Miként megirtuk, ez meg is történt azzal, hogy a Temesvári Szőnyeg- és Diszitményszövetgyár

sikkasztás és család

miatt feljelentést tett ellene. A gyár négy szőnyeget bizott rá 170.000 le

Igen természetes, hogy ennek a vámvédelemnek közvetlen gyakorlati haszna a munkanélküliség megszűnésében fog először is jelentkezni.

— Az iparpártolási törvényben lefektetett kedvezmények a gyárakon keresztül kedvezményt biztosítanak a fogyasztó közönségnek is. Így a posztógyárak a posztó előállításához szükséges fonal után kilonként az ötvennégy arany lei vám helyett annak csak a negyedét, a kalapgyárak a saját előállítású kalapjaikhoz szükséges seelyemszallag kilonként ezeröttszáz lei vám helyett csak ötszáz leit, a juta, kender és lenfonalak kilója után szintén csak a negyedét fizeti a gyár. A konzervdobozok előállításához szükséges speciális bádóg után csak a vám tizedét fizeti a gyár és még sok esetet sorolhatnánk fel. Így tehát tisztán látható, hogy amikor a kormány az egyes gyáraknak ilyen kedvezményeket biztosított, csakis a fogyasztó

közönség érdekeit

tartotta szem előtt.

— Főfelügyelő ur nem tud olyan esetekről, amikor a vámkedvezményvel behozott anyagokat nem mindig az eredeti rendeltetésüknek használták fel, hanem azokat magánforgalomba hozták, ami kettőzöttön jó üzlet volt, mert a vámredukció dacára a napi áron a tényleges vámtételek bekalkulálásával kerültek eladásra?

— Pozitív adataim és bizonyítékaim nincsenek a kezemben. Hallottam már ilyen esetekről, amikor

az államot megkárosították.

Ebben az irányban a minisztérium vizsgálatot is indított, de amíg a vizsgálat nem nyert befejezést, érdemben nem nyilatkozhatom.

Meggyilkolta a kedvesét

hogyan új szeretőjét ölelhessen

Budapest, január 22.

A Galambos-pusztán a negyvennyolc éves Achim Jánosné, egy jó módú gazdálkodó felesége, hosszabb ideje viszonyt folytatott egy Felföldi Elek nevű ötvennyolc éves, félszemű kollodussal, aki minden keresetét az asszonynak adta és Achiméknél lakott. Tegnap a család a szomszédos faluban egy mulatságon volt és hazafelé menet az asszony megismerkedett az uton egy vándorló legénnyel, akit magához hívott. Otthon azután férjével és ujonnan szerzett kedvesével együtt agyonverték az öreg koldust. A gyilkosság után a férj a párolgó vérű holtest mellett fát vágott, az asszony pedig visszavonult a legénnyel szerelmes ölelésre. A borzalmas gyilkosságot a szomszédok meglátták és az esetet a csendőrségen jelentették.

Minden második örült

az utcákon szaladgál

Budapest, január 22.

A népesedés csökkenése számos európai államnak izgató problémája, de Franciaországon kívül, talán Magyarországon az egykerendszer ahelyett, hogy kipusztulna, egyre több hivatást és a népbetegségekkel szemben nem veszik fel a társadalom és a hatóságok oly erővel a küzdelmet, mint ahogyan ezt a pusztító veszedelem megkivánná. A meddő házasságok száma a legutolsó hivatalos statisztika szerint az összes házasságok tizenhét százalékát teszik ki. Ugyanezen statisztika szerint az örülteknek kerek ötven százaléka nem kaphat elhelyezést a megfelelő intézetekben, tehát a szó szoros értelmében minden második örült az utcán szaladgál. Budapesten a legutóbbi években a hatóságok úgy értelmezték a nemibetegségek elleni küzdelmet, hogy betiltották a felvilágosító előadásokat. A legutóbbi években propaganda előadást, filmet és felvilágosító irást azon a címen tiltották be, hogy ez pornográfia.

Három évig az istállóban

zártá el nyolcvan éves anyját

Párkány, január 22.

Az emberi elvetemedettségnek háborzongató esetét leplezte le az érsekéyi csendőrség. Bizalmasan értesítettek ugyanis a hatóságokat arról, hogy Madarász János és felesége, a férfi édesanyját, a nyolcvan éves Madarásznét mintegy három éve már az istállóba zárta és ott tartja az állatok között. A csendőrség megindította a nyomozást és a helyszíni szemle nemcsak igazolta, de sokban felül is multa azokat a megdöbbentő híreszteléseket, melyek a faluban forgalomban voltak. Az istállóban rothadt, büzös szalmával borított pricsen, piszokban, férgéktől borítva találták meg az öreg Madarásznét, akinek testén fekélyek tömegétől borítva — már arothadás tünetei mutatkoztak. A köszívű fiú és felesége ugylátszik a legaljasabb indokból követték el borzamas tettüket, arra számítottak, hogy az öregasszony, akinek Nagylóveden háza, valamint négyesfél hold földje van, az istállóban mihamar elpusztul és így hamarabb jutnak az örökség birtokába.

Berlinben minden huszonegyedik ember munkanélküli. Az elmúlt héten a munkanélküliek száma Berlinben 18.000-el 189.000-re emelkedett, úgy, hogy Berlinben minden huszonegyedik ember munka nélkül van. Lengyelországban a munkanélküliek száma január 2—9. között 14.917 emberrel 328.626-ra szaporodott.

Hírek

És kezébe vette a vándorbotot a karánsebesi magyarok református papja...

A román püspök bucsuztatta — Sirva hagyta el hiveit Tóth Lajos

Karánsebes, január 22.

Szegény eklézsiában maga a pap a harangozó. Karánsebes református ekléziája pedig nagyon, de nagyon szegény. Aki idejön papnak, az eleve mondjon le minden földi hiúságról, jóról, pompáról, vagyonról. Ide valóban csak olyan pap jöjjön református papnak, akit ihlet, magasztos hívátása iránti rajongás, emberszeretet, krisztusi alázat, önmegtagadás tölt el. A karánsebesi református pap az Isten szegénye és csak az erős hit és a bátor lélek tartja benne az életet.

Karánsebesre jött református papnak esztendőök előtt Tóth Lajos. Alig került ki a teológiáról, zsebébe — a szíve fölé — tette lelkesítő oklevelét, az élet útjára párt keresett magának, akinek megfogta a kezét és magával hozta ide. És idehozta magával a nagy Károly püspök áldását és biztató szavait is.

Tisztában volt vele, hogy Karánsebesben nem várnak rája aranyhegyek, nem várhat dus jövedelmet és bőséget. Azonban bizott önmagában és bizott ifju feleségében, aki azért jött, hogy megossa vele a gondokat és kicsi fészkében szeretettel várja, ha napi apostoli munkájából hazaérkezik. Magas szikár alak, lobogó szemű fiatal férfi Tóth Lajos, aki a szószekeken átszellemülten, égő lelkesedéssel beszélt, aki hiveit bajaikban, vergődéseikben vigasztalta, inségükben erősítette, rossz napjaikban a sors jobbrafordulásával biztatta. Ennek a vallásos papnak vallásos volt a nyája is, mely nemcsak az ajkára vette, hanem szívével át is érezte a zsolttáros szavait: „Tebenned biztunk eleitől fogva” és „erős vár nekünk az Isten”.

De az eklézia népe folyton fogyott, apadt. Változott viszonyok támadtak, régi lakhelyén új államba került a karánsebesi magyarság és sokan vándorbotot ragadtak és utána mentek a régi hazának megszűnt határai közé. Megindult a repatriálás. És Tóth Lajos református lelkész, akinek majdnem háromszáz családból álló hívő serege volt, fájó kebelrel látni volt kénytelen, amint hivei egymásután kötik bugyrokba holmijukat és mennek, mennek. Kezet szorított velük és az Isten áldását kívánta nekik. És a szétszéledt nyájából ma már csak husz család van még.

AZ ADÓKIVETŐ BIZOTTSÁGOK FEBRUÁR 15-ÉN KEZDIK MEG MŰKÖDÉSÜKET. Megirtuk, hogy a pénzügyminisztérium rendelete értelmében az adóvallosításokat január 31-ig be kell adni. Az adókiadó bizottságok egy most érkezett másik rendelkezés értelmében február 15-én kezdik meg működésüket. Temesvároft városrészenként két adókiadó bizottság fog működni, amelyek a feleket egyenként idézik meg.

* Menjünk szombat és vasárnap este a Lloyd Tavernába, ahol állandóan elsőrendű műsor van.

— **Betegsége miatt öngyilkos lett.** Sárközi Sándorné, az állami gyermekmenhelyen alkalmazott ápolónő, tizenkét szublimát pasztillával mérgezte magát. A mentők a kórházba szállították, ahol gyomormosást végeztek rajta. Életbenmaradása kétséges, mert a mérge adaga igen nagy volt. Az életét súlyos szívbaja miatt unta meg.

* **Gyermekek öröme** a legkülönfélébb és legjobb játékszerek kaphatók meglepő olcsó árban: **J. Polláknál** Belváros, Lloyd-sor 12.

Amde az idők folyamán a papi ház lakóinak száma ellentétben a hívekével: szaporodott. Jöttek a gyerekek és végül már hárman voltak. Ezeknek cipő, ruha, élelem kell, nevelésükről kell gondoskodni. Még akkor is bajos lett volna, ha megmarad hívek régi lélekszáma. Egy azonban képtelenség, hogy husz református család eltartassa a papját, akinek felesége és három gyermeke van.

És akkor elkövetkezett egy nap, amikor Tóth Lajos elfogadta egy alföldi hitközség hívását. Mert hívták azelőtt is gyakran, de nem mozdult. Most is fájó szívvel határozta el magát erre. De nem volt más választása. Hiszen ha egymagában lett volna, kegyelen és vizen is eltengődne, azonban családja érdekében mennie kellett. És elment a magyarországi Mezőtúrra.

Badeşcu Traján, a népszerű karánsebesi görög keleti püspök ebédet rendezett, melyre meghívta a távozó magyar papot és a város román, magyar s német társadalmából mindazokat, akik neki kedvesek voltak. Beszédük is hangzottak el a lakomán és a püspök biztatására Tóth Lajos is beszélt. Halkan, csendesen szállottak a szomorú magyar szavak, tüzelt az arca és könnyes volt a papnak a száva. Annyira elfogódott, annyira ellágyult, hogy elhalt a hangja. És aztán felállt a püspök, magyarul válaszolt, a nemzetiségek közötti egyetértésről, szeretetről beszélt, a felekezetek közötti békeké hangszülőzta s így végezte be szavait:

— Jó papja voltál fiam itt magyar híveidnek. A gondozásodra bizott lelki kincsekkel jól sáfarkodtál. Az Isten, akit példásan szolgáltsz, vezessen további utadon!

Aztán gyengéden megölelte távozó paptestvérét.

Tóth Lajos pedig kézen fogta családját és elment.

A város szélén még egyszer visszanezített s bucsút intett. Sirt.

A kis karánsebesi református imaház ajtaja bezárult. A husz református családot Tóth Lajos Wolf Péter evangélikus lelkészre bízta. Új pásztoruk nem sokáig vezette őket. Most már ő is elment. De nem más parókiára, hanem az örökkévalóságba. A karánsebesi reformátusok pedig teljesen elárvultak. Vajjon mi lesz további sorsuk?

K. E.

— **Lefejezte a vasút.** Aradról jelentik: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap reggel a hegyaljai vasuton, amely Arad felé igyekezett. Ujmikalaka állomás közelében Fiala Márton glogováci huszonéves napszámos legény kiesett a vasuti kocsiából és a kerekek alá került, amelyek fejét formálisan leszelték. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalember saját vigyázatlanságának esett áldozatul.

— **Tífuszgyanus megbetegedés a temesvári fogházban.** A temesvári ügyészségi fogházban egy Heinz Hans nevű vizsgálati fogoly, akit a krajovai fogházból hoztak, gyanus körülmények között megbetegedett. Tífuszos jelenségek mutatkoztak rajta, amiért a járványkórházba szállították. Két másik fogoly, akik vele egy cellában voltak, szigorú megfigyelés alatt áll. A közegészségi hivatal szigorú intézkedéseket tett, hogy egy esetleges járvány fellépése a fogházban megátoltassék.

— **Die Bombe.** Wolf Mihály szerkesztésében Die Bombe címen ma jelent meg egy új németnyelvű heti folyóirat. Az új lap élénk, sok érdekes riportot közöl és ezenkívül számos illusztrációt is tartalmaz. Egyes szám ára tizenöt leí és minden újságárusnál kapható.

ROBBANÁS NEGYVEN HALOTTAL. Varsóból jelentik: Tegnap délután a varsói muniógyárban rövidzárlat következtében borzalmas erejű robbanás történt. Harminc munkásnőt, akik éppen a közelben dolgoztak, szempillantás alatt lángtenger borított el és égő fákllyakként ugrottak ki az ablakon. A munkások fejvesztetten menekültek, miközben számosan súlyosan megsérültek. A halottak száma negyven.

— **A washingtoni követi állás pályázói.** Bukarestből jelentik: A Lupta értesülése szerint Petrescu Comnen, román berni követ, kérte a kormányt, hogy Bibescu herceg helyére nevezze ki washingtoni követé. A lap értesülése szerint erre a tisztségre Antoniadé, a párisi nemzetközi döntőbírótagja és Antonescu Eftime, aki több román delegációt vezetett Amerikába, pályáznak a washingtoni követségre.

* **Korcsolják örökégy- és öntöttvas-kályhák,** valamint konyhaberendezések nagy választékban kaphatók, **Scherter Ottó** vaskereskedésében Belváros Zápolya utca.

— **A regátban tartanak a hóviharak.** Bukarestből jelentik: A régi királyág területén a hóviharak ereje még nem csökkent. Az utakon méter magasságban áll a hó, a vonatok nagy késéssel, vagy egyáltalában nem közlekednek. Tulca a város teljesen izolálva van.

— **Tizenhárom éves gyilkos.** Párisból jelentik: A rendőrség letartóztatta a 13 éves Lucien Jannit. A fiu szerelmi viszonyt folytatott egy 12 éves virágárusító lánnyal. A 12 éves Evelin Dernier már hosszabb idő óta kérte a fiut, hogy neki fülbevalót vásároljon, a fiu azonban nem igen tudta a kérést teljesíteni, mert nem volt pénze. Egy napon a parkba csalta a fiu 14 éves barátját, Maxim Menunt és meggyilkolta őt. A gyilkosság után magához vette a meggyilkolt 240 franknyi készpénzt és fülbevalót vásárolt rajta a kis Evelinnek.

* **Ha kellemes estét akar eltölteni,** úgy okvetlenül nézze meg a Patria-kabaré új műsorát, mely valóban szenzációs. A legnagyobb sikert aratja naponként **Dusano és Marietta XIV. Lajos** korabeli rokokozenei száma. Ezenkívül színrekerül két kacagató bohózat, valamint a szőlőszámok. Az új műsor iránt városszerte igen nagy az érdeklődés.

— **Egy modern héber regényről.** A Zsidó Nemzeti Szövetség népszerű kultúréladásainak keretén belül vasárnap, e hó 24-én délután 6 órakor a belvárosi izr. hitközség disztermében **Marcus József dr.** a Zsidó Liceum igazgatója egy modern héber regényről (és annak angol mintájáról (Enoch Arden) tart előadást. Felnőtteknek és középiskolai tanulóknak szabad bemenet.

A FARMODONT fogkrém és szájviz használata megakadályozza a fogak romlását, **üditi a száját és fehériti a fogakat.**

* **Új műsor van a Patria-kabaréban** szombaton és vasárnap este. Színre kerül egy kacagató bohózat és egy nagyszerű tréfa Ezenkívül fellép **Dusano**, a világhírű zene-művész, valamint a társulat többi tagja. Vasárnap délután pont öt órakor mérsékelt helyárrakkal előadás lesz. Előadás után bar tabarin és eredeti jazz-band.

* **Eánati szanatórium** Temesvár, sebészeti-, belgyógyászati-, gyermek-, ideg-, test-egyenészeti-, húgyszervi-, női-, fül-, orr-, nyak-, szem-, bőrbajok kezelése. Röntgen és diathermia.

Granyér

„Anusol” Goedecke

aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulad, sebes és vérző helyeket. — Ártalmatlan alkalmazás, mentes. Reggel és este egy kúpocskát tesz a végbébe bevezetve. Minden patikában és drogériában kapható.

Főraktár **F. H. MEES** drogueria en-gros
Bucureşti, Calea Griviţei 61.

— **A szenátus munkája.** Bukarestből jelentik: A szenátus tegnap délután vita nélkül megszavazta az 1926. évi korosztálynak februárban leendő bevonulásáról szóló törvényjavaslatot.

* **A pénzügyminiszter felemelte a tisztviselők fizetését,** azonban ez a fizetés még mindig nem elegendő ahhoz, hogy a hivatalnokok a mai drágaság mellett meg tudjanak élni. Epen ezért elsőrendű dolog Fa Mihály hentesétől, hogy a Telekház-terem és a Mária mellett levő üzleteiben a t. tisztviselőknek ötvenhat leírt adja a tiszta dísznőzsír kilóját.

— **Románia több helyről kapott kölcsönajánlatot.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszterhez közelálló körök véleménye szerint Bratiana Vintila pénzügyminiszter párisi tárgyalásai eredményesek voltak. Amerikai pénzügyi körök hajlandók Romániának igen kedvező feltételek mellett nagyobb összegű kölcsönt folyósítani. A pénzügyminiszter angol pénzügyi körökből is kapott kedvező feltételű kölcsönajánlatot. A kölcsöntárgyalásokat Titulescu vezeti.

— **A postán nincsen cenzura.** Bukarestből jelentik: Ellentétes hírekkel szemben a Viitorul jelenti, hogy a postán sem az újságokkal, sem a levelekkel szemben nem léptették életbe a cenzurát.

— **Román — magyar — osztrák egyezmény.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszteriumban ma ül össze az a bizottság, amely a Románia, Magyarország és Ausztria között létrejött konvenció végrehajtására lett kiküldve. A konvenció tárgya különböző magánjogi és perrendi kérdés, a magánadósságok szabályozása, telekkönyvi és bírósági iratok kicserélése.

Farsang

* **Fantasztikusan szép lesz a TAC szombati karneválja,** amelyen ott lesz városunk társadalmi életének színe-java. A TAC rendezése valami nagyszerűt és művészi szépségekben elbűvölőt varázsol a Tiszti Kaszinó termeibe. A lány selyem, lamé, bársony és brokát tömegekből a renaissance, rokokó és biedermeier stilszerű ruhái bontakoznak ki az új felfogású expresszionista harlekinék, pierettek és pierrok és dominók mellett. Egyszóval káprázatosan szép és üdítően vig és kedves lesz ez a farsangi ünnep. Akik meghívójukat nem kapták volna meg, adják le címüket a Banat-nál.

* **B. B. B.** Az egész városban szóbeszéd tárgya a táncolni szerető hölgyek és urak között a B. B. B. A három bűvös betű, mely németül Böse-Buben-Ball, magyarul pedig Bohó-Bubik Bálja, mindenkinek az érdeklődését felkeltette. Miként megirtuk, a báli vendégek vagy estélyi toalettben, vagy pedig iskolás fiuknak és lányoknak öltözve, háti táskával, palavesszővel jelennek meg. Minden báli vendég tetszés szerint álarcot is használhat. Az újságírók B. B. B. mulatsága lesz az idei farsang szenzációs eseménye és arra csak aránylag kevés számú meghívót fognak kibocsátani, arról azonban gondoskodik a rendezőség, hogy ez a bál a város előkelőseit összegyűjtse. A meghívók, amelyek művészi kivitelűek lesznek, a napokban mennek szét. A bál terminusát a rendezőség véglegesen február 13-ra tűzte ki. A nagy bál a Grand Hotel Ferdinánd ujonnan átalakított tágas téli kertjében és a vele kapcsolatos termekben fog lefolyni.

* **A Zenebarátok Strauss-estélyének jegyeit hétfő reggel kilenc órától kezdve árusítja Banat koncertiroda.** Állandó fentartott jegyek legkésőbb január 31-ikéig átveendő.

* **A Temesvár-Erzsébetvárosi Társaság** 1926 évi február hó hatodikán (szombaton) az Erzsébethez címzett vendéglő összec helyiségeiben jelmezes táncestélyt rendez. A jelmezes estélyen a rendezőség sok meglepetéssel szolgál vendégeinek.

Nem akarnak csődöt

Emanuel Emil áruhitelzői sem

Temesvár, január 22.

Emanuel Emil áruhitelzői tegnap este értekezletet tartottak, amely meglehetősen izgatott hangulatban folyt le. Az értekezlet elnökévé Kun Richárdot, a Temesvári Kereskedők Egyesülete elnökét választották meg, aki ama nézetének adott kifejezést, hogy a Hitelezői Védőegylet érdekében is kötelességet teljesít, amikor a tárgyalásokat vezeti. Ismerlette a bankértekezlet határozatát, amely szerint abban az esetben, ha az egyezség lehetséges, úgy a bankok mindennemű szerzett jogairól lemondanak, likvidáló bizottságot küldenek ki, amely az aktívákat

pénzzé teszi

és azt arányosan osszák fel a hitelezők között.

Kun Richárd ismertetését hosszas és élénk vita követte, amely részben ama aggályban nyert kiéleződést, amelyet egyes jelenvolt hitelezők fejeztek ki egy likvidációval szemben. A vitának Kun Artur dr. vetett véget, aki felszólalásában kijelentette, hogy döntsenek jobbra vagy balra, ő tulajdonképpen Emanuelét és a gyermekeket képviseli, akik csőd esetén jobban járnak, mert megmarad a vagyonszűk. Arra a kérdésre, hogy ki öhajja a csődöt, egyetlen hitelező

nem jelentkezett.

Huszár Ödön dr. szerint a likvidáció lehetetlen, mert az nem nyújt elég garanciát. Az Emanuel-cég jogi képviselője garantálja határozott kvótát, ezen az alapon azután meg lehetne oldani a kérdést és tető alá hozni az egységet. Végül Gábor

Dezső dr. szólalt fel és azt a követelt ajánlatot tette, tekintettel arra, hogy teljes kimértséggel itélve, tizenkét millió aktívum áll rendelkezésre, valamelyik nagy bank, vagy pedig a hitelező bankok részéről egy bankkonzorcium elégtit ki

harminc százalék

erejéig az áruhitelzőket. Ha azonban ezt nem lehetne megvalósítani, nem marad más hátra, ha a pénzükből akármilyen csekély részt is kívánunk biztosítani, mint egy becsületes likvidáció.

Kun Richárd erre a következő indítványt terjesztette elő: Az áruhitelzők megjelent tagjai személyenként elfogadják a likvidációt, kéttáru bizottságot küldenek ki, amely a vagyont a bankok képviselőivel együtt készpénzzé teszi és a pénzt egy semleges intézetben helyezi el. Az indítvány elfogadást nyert. Ezen az alapon, mivel a megegyezéshez az összes hitelezők jóváhagyása szükséges, a Hitelezői Védőegylet Böhm Árpád dr. ügyész útján még a tegnapi napon megkezdette

a szükséges hozzájárulások

kikérését. Amennyiben a hitelezők összessége nem járulna hozzá az egyezséghez, vagy a likvidálásból elért pénzürtéket keveselné, még mindig módjában áll bárkinek a csőd megnyitását kérni. A beérkező választól függ most már az Emanuel-fizetésektelenség sorsa. Ez az eljárás hosszabb időt vesz igénybe, mivel a külföldi cégek válasza egy héten belül alig jöhet meg.

Virágok alkonya

Üresek a virágüzletek kirakatai — Nincs olasz rózsza, sem cannesi ibolya

Temesvár, január 23.

Régi forró, csókos báléjszakák drága szimbóluma, te fehérvirágú szegfű, lángoló vörös rózsza, merre tüntetek el a mai idők és gondszántotta napok ezernyi viszontagságában? Talán valamelyik öregedő asszony őriz csak titkon lopva még egy fekete kapcsos imádságos könyvből, mint a régi, egyetlen, igazi, mély és soha el nem muló szerelem igazi, szótlan és legbensőbb tanujaként. Talán... Mert a kapcsos imakönyvet talán már átvette a lány, akinek sokkal fontosabb mondanivalói vannak számára, aki talán oda jegyzi be azt, amit nem szabad a mamának tudni, mert a mama ott nem fogja keresni a kislányának a szívügyeit. Lángolóan vörös szirmu rózsák és negédes fehér szegfűk, négy év óta eltűntek a mindennapos élet köréből. Mulnak az évek és csak úgy féltékeny merék visszaemlékezni, hogy a vén Babat, aki az asztaltársaságot állandóan kinozta a maga legszebbnek és legillatosabbnak tartott virágaival, milyen nehezen lehetett elzavarni az asztaltól, hogy a három év előtti bálók rendezésége külön rendőri osztályt létesített a mindmegannyi vén és illuziót rontó virágárusasszony kikutatására.

Ha zsebedben volt száz lei, még kértél valakitől sürgősen százat, be-szaladtál az első virágosboltba, csokrot rendeltél és melléje diszkrétan hozzáfűztél néhány száz cannesi ibolyát, ami a pósta és időjárás viszonyosságain át vattába pólyálva érkezett meg mihozzánk. Másnap délután szerényen megköszönted az ebédet és szivedet édes érzés járta át, mert a drága keblén ott diszelgett egy kis cannesi ibolya. Szimbólum. Kedves-ség, ahogy akartad. De szép volt és figyelmes, mert az a kis cannesi

ibolya talán előbb még az asszony csókos ajkán tapadt, talán csak a hófehér keblével váltott üzenetet. Mind-egy. Elmerengtél és boldog voltál.

Kedves barátom, ébredj, a valuta, a deviza, a sok mindmegannyi pénzügyi nehézség, gazdasági válság még ezt a kis illuziódat is elrontotta. Letiltották a virágot. Nem kell kölcsön kérdned pillanatnyilag szerzett mecénásodtól egy banit sem virágra. És a bálak női telehintették testüket a modern rafinériának ezernyi ötletével és szagával kipreparált és előkészített parfümmel. Még ezt a kis boldogságodat is elrabolták tőled. Siratom a kislányokat, akik ma járják az első bálát és virág, szegfű, rózsza, ibolya — téli ibolya — nélkül, tanulják meg a szívükbe vésni azt a szót, hogy szerelem.

Ott állottam egy üreskirakatu virágosbolt előtt, ahol még néhány év előtt én is garmadára raktam a pénzt, hogy egy kislány, aki talán már más karján járja a világot, boldog legyen egy pillanatra. Lelki szemem kereste a hosszukás virágkosarat, amelyben évek előtt ilyen időtájt telistele illatozó gyöngyvirágot küldtem. Szomorúan néz végig a virágárus kisasszony:

— Nincsen semmi. Pár visszamaragt őszirózsza az egész, amivel szolgálhatok. Olaszország nem engedi kivinni virágait és mi nem is tudnánk megfizetni. A cannesi ibolyáról már én sem merék álmodni. Drága a francia frank.

A kedves nő elméláz egy pillanatra, mintha néhány évre akarna visszatekinteni, amikor nem lett volna ideje ennyit beszélgetni, hogy szíve bánatát egy mondatban öntse ki:

— Nem is illene a cannesi ibolya és ártatlan gyöngyvirág a simmihez és a bubifrizúrához!

Diktatura a színházban

Mussolini példája megihlette az olasz színházvezetőket

Budapest jan. 22.

Raggio Enrico, aki Oroszországban mintegy két tucat színházat igazgat, Budapestre érkezett, hogy itt a magyar színházvezetői körökkel megbeszélje és Olaszország számára megvásárolja. Raggio egy újságíró elől nagyon érdekes nyilatkozatot tett az olasz színházi viszonyokról:

— Lehet, hogy Mussolini példája ihletett meg bennünket, — mondotta Raggio mosolyogva — elég az hozzá, mi is kimondottuk a színházak diktatúráját. Olaszországban, ahol a stagione színházvezetők dominálnak, egy-séges irányítás alá fogtuk a színházvezetőket és ami a külföldi színházvezetőknél csak úgy engedjük meg előadni, ha a darabot jónak tartjuk.

Legutóbb például Niccodemi, aki kiváló és nagytekintélyű szakember, be akarta mutatni Milanóban egy ismert magyar író darabját. A vigjátékot először bemutatta a szocieténak, amely szintén kitűnőnek találta a darabot s így a bemutató meg is történt. A siker egy Niccodemi, mint a rendszert igazolta.

Az egységes munkával az a célunk, hogy a külfölddel szemben bizonyos rekompenciákat kapjunk és abban az arányban, amint nálunk színre kerülnek a külföldi szerzők, úgy a külföld helyet adjon az olasz íróknak. Ön azt kérde, hogy ez a rendszer árt-e a művészi szabadságnak, erre az a válaszom, hogy a művészi szabadsággal nagyon sokan visszaélnék és éppen ezt akarja megakadályozni a mi szervezkedésünk.

Ezután Raggio áttért az olaszországi viszonyok ismertetésére:

— A francia drámaírodalomban egy kis dekadencia mutatkozik. Ezt a hanyatlást nagyszereűn kihasználta Olaszországban a magyar szerzők, akiknek Molnár Ferenc és Herczeg Ferenc vágta utat. A Testőr, a Hattyu, a Liliom és a Farsang sikerei után a nagyközönség megismerte a magyar színházi írók értékét. Herczeg Ferenc a Kék róka-val bebizonyította, hogy mulatságosabb vigjátékot ír, mint sok francia és erre egyszerre megnyitott a kapuk. Drégely két darabjának nagy sikere volt. Most rövidesen bemutatjuk nagyobb olasz színházokon Fodor László, Pásztor Árpád és Hevesi Sándor darabjait.

Még egyszer visszatért Reggio a „művészeti diktatúrára“.

— A színház ma üzleti vállalkozás, — mondotta — szervezetségre van szüksége és hatalomra, ahogy Mussolini rendet teremtett diktatúrával, úgy, higyjé el, hogy ez a kis „művészeti diktatura“ sem fog ártani az olasz színháznak. Nem komoly diktatura ez, inkább támogatás, segítő kéz, amely azt a célt akarja elérni, hogy az olasz színházi kulturát nagygyá tegye és megismertesse az olasz közönséget a világirodalom legjobb termékeivel.

Ha szép akar lenni, használjon Kuika-féle Liliomtej-kremet, Liliomszappant, Liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kuika Emil városi gyógyszerüzletében, a Fekete Szelet, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Üzleti könyveket

minden minőségben és vonalzásban, jó minőségű hordaszereket méltányos áron MORAVETZ papíráruházban vásárolhat!

395

Krausz Salamon

ortopéd és divatcipész

Zápolya u. 4

Bejárt a kapu alatt.

Nagyvilági lányok

Paul Armout és Marcel Gerbidon nagyszerű viglétékából közöljük ezt a részletet. A Nagyvilági lányok az összes nagy színpadokon bemutatásra kerültek és mindenütt nagy sikert aratott.

(Vichyben, a szálló halljának egy szöglete.)

1. Jelenet.

René, Lauriane, hátul: főpincér és pincér

René (Lauriane-val belép): Tudja, milyen elragadó ön ma este?

Lauriane (begyeskedőn): Maga kis hizelgő...

René: Szavamra mondom, az asztalnál egyre csak magát néztem... nem tudtam betelni vele.

Lauriane: Mi leli egyszerre? Egy hete, hogy itt van Vichyben a családjával és észre se vett. Tegnap óta egyszerre hevesen ostromol...

René: Jött, mint a villámcsapás... Nem kávéznánk együtt...

Lauriane: Jó, azt se bánom.
René: Ez kedves. (Leülnek egy asztal mellé.) Főúr! Kávét!

2. Jelenet

Előbbieik, Maud, Dolores

Maud (szőke kis nő, belép).
Dolores (barna kis nő Mauddal jön): Tegnap érkeztem. És maga?

Maud: Tegnapelőtt. De még senkit se ismerek. Nem tudom, kire kell mosolyogni...

Dolores (főúrhoz): Nézze kérem, önagsága és én itt vagyunk... szeretnénk ismerkedni... és nem szeretnénk csalódnni...

Főúr: Érttem kérem... Szolgálhatok?

Maud: Azt hallom, — valami Baugereau ur van itt...

Főúr: Vagyát! Baugereau ur foglalva van!

Dolores: Foglalta?

Főúr: Nagy a hemzsegés körülötte... Sorszám szerint megy ott minden... Tizenkét asszony — tisztességes, félvilági, elvált és özvegy nyüzsgő körülötte... és egy csinos nagyvilági lány!

Maud: Ugy!

Dolores: Ugy!

Főúr: A titkár ur fogadási könyvet nyitott. E pillanatban Mazulier Georgine a favorit, ő vezet... De Baugereau uron kívül van itt elég vendég... lehet válogatni... tetszés szerint...

Maud és Dolores: Köszönjük... (Leülnek, líkört kérnek.)

3. Jelenet

Előbbieik, Philippe, Jaques, Lena, Françoise, belépnek

Lena (elegáns, jóalakú lány merészvágású ruhában).
Françoise (elegáns, tartózkodóbb modoru).

Jaques Vallée (jókedvű fiatalember) és **Philippe** (nevetve jönnek): Siessünk, nehogy elfoglalják az asztalunkat...

Jaques: Már el is foglalták...

Françoise: Nem baj... (Balra, Baugereau ur fenntartott asztalához ülnek.) Csakhogy már vége a vacsorának...

Jaques (melléje ül): Françoise, maga nem szereti a nagyvilági életet...

Françoise: Nem én...

Lena: Nézzétek, Mazulier Renét... hogy főzi Laurianet...

Philippe: Éli az életét!

Lena: A félvilági életét. Csönd! Talán kileshetjük a beszédüket...

René (suttogón, de azért hirtelen támadt csöndben halhatóan): Ugyan... mit kockáztat... nem zárja rá az az ajtót, — én véletlenül arra megyek a folyosón, — egyet surranok... ott vagyok...

Lauriane: És tisztességesen viselkedik?

René: Ugy, mint maga... pontosan! Társaság (kacagásba tör ki).

Françoise Hallották?

Lena: Na... ha a 184-es szoba beszélni tudna?!

Philippe: Az ilyesmi izgatja magát?

Lena: Kicsit végigborzong a háttamon...

Philippe (a meztelen hátát nézve): Látom az utját... Most itt megtörik a hullám... és eltűnik a csipő alatt...

Pincér (kávét szolgál fel nekik és kimegy).

Lena (Philippehez, aki a bejárat felé néz): Maga persze Georginet lesi...

Philippe: Azt!

Lena: Szép lány, mi?

Philippe: Szép. És jó pajtasok vagyunk...

Lena: Ami nem zárja ki... hogy...

Philippe (nevetve): De bizony ki zárja...

Lena: Miért?

Philippe: Csak.

Lena: Biztosan most is Baugereau-val van!

Jaques: Érdeklí magát ez a Baugereau?

Lena: De nagyon.

Philippe: Tetszik magának?

Lena: A pénze, az tetszik.

Philippe: Maga se titkolja a gondolatait.

Lena: Én semmit se titkolok.

Jaques (a meztelen hátát nézve): Vesszük észre...

Philippe: Hálisstennek, nincs is mit titkolni...

Lena: Hátha még a többit látná...

Philippe: Fogadja őszinte elismerésemet...

4. Jelenet

Előbbieik, Georgine

Philippe: Na végre... itt van Georgine!

Valamennyi: Georgine... Georgine... Itt vagyunk... (Helyet csinálnak neki.)

Georgine (ragyogó toilettben, — lassan, — magát mindenfelé megbámultatva közeledik): Itt vagyok... jövők...

Philippe (nézi): Gyönyörű... tökéletes!

Georgine: A ruhám?

Philippe: Az is!

Georgine (kacéran): Jól áll...

Philippe: Remekül...

Georgine: Tudom.

Philippe: Tudom, — azért is váratott magára!

Georgine: Kiélveztem a vacsorát... pompás volt...

Philippe (Georginehez): Mondja, nem hangolja le ez az elszánt férjvadászat?

Georgine (őszintén): Egy csöppet se.

Philippe: Maga se nagyon érzelmes lélek.

Georgine: Nem én! Talán éppen azért tudnék boldog lenni.

Philippe: Igaza lehet!

5. Jelenet

Előbbieik, Forquigny

Philippe (odaköszön Forquignynek).

Forquigny (megáll az ajtóban. Rendkívül elegáns ur, Lenát nézi).

Lena: Philippe!

Philippe (hozzálép): Parancsol?

Lena: Ismeri ezt az öreg urat? Két nap óta egyre a sarkamban van.

Philippe: Ismerem. Forquigny gróf.

Lena: Gazdag?

Philippe: Roppantul! Yachtja van... versenystállója... (Forquignyhez lép, kezét szorítanak.)

Lena (Georginehez és Françoisehez): Be fogom mutattni!

Françoise (csipősen): Ugyan!

Lena: Majd meglátod!

Philippe (Forquignyhez): Tegnap nagyban játszott: Nyert?

Forquigny: Vesztettem... Szóra se érdemes... És ön?

Philippe: Oh, én már régen nem játszom.

Lena (hozzájuk rohan, álhevességgel): Mondja, Philippe!... (Forquignyhez): Oh, ezer bocsánat...

Forquigny: Csak tessék, kisasszony!

Philippe (bemutatja): Forquigny gróf — Baranger Lena kisasszony!

Lena: És én iderontok, és megzavarom az urakat! Illetlenség mi?

Forquigny: Illik önhöz, ez az illetlenség!

Lena: Illik?... Honnan tudja?

Forquigny: A kisasszony már feltűnt nekem.

Lena (ártatlanul): Kedves... A gróf ur is nekem...

Forquigny: Boldog vagyok, hogy ezt ilyen elragadó nőtől hallok...

A ruhája is gyönyörű... Ez a kis szalag nagyon finom... (Hozzáér Lena ruháját tartó kis válszallaghoz.) Selyem?

Lena: Selyem.

Forquigny: (ujjai messzebb is elkalandoznak): Nagyon finom!

Lena: Ez már nem a szalag. Ez már én vagyok.

Forquigny: Tudom... Ez még finomabb. De elrablom magát a barátaitól...

Lena: Tegye azt! Én nem szeretem a gyerkőcök társaságát.

Forquigny: Értem, értem! Szép a fiatalág, de kicsit zöld. Ha egy nőnek szüksége van valamire... keveset segíthetnek... De a magam korabeli ember adhat jó tanácsot és egyebet is! Táncol az este?

Lena: Én megvetem a táncot.

Forquigny: Ugy... De nem akarom most elvonnai a társaságtól, később majd folytatjuk a beszélgetést.

Lena: Nagyon szívesen.

Forquigny: A viszontlátásig kisasszony!

Lena: A viszontlátásig gróf ur!

(Visszamegy a társasághoz): Na látjátok!!

Jaques: Na, hallja, Lena!

Françoise: Ez dörgöldözés!

Szobafestés

Infá: Babits Mihály

I.

A sodronyok bús bordaként merednek.

A rézágyon tótágast áll az asztal.

A falak most vetkőznek, nedvesen, hidegen és csúnyán, mint a halottak,

akiket már kidobtunk. Bennem is vetkezés folyt ma. Mily szenny, mennyi titkon repedt vakolmány hullik s gyűl a zugban; s könnyes-csupaszon állok itt. Ne nézz rám.

II.

Tegnap még szabad dombon álltam; izes szellőket nyalt a nyelvem; és a szellők keresztüljárták lelkem, s szertevitték a régi szennyek gőzét; más ma itt!

Oh mennyi szenny és mennyi gőz! Alighogy falak közé kerültem, összetorlott. Csak ez az egy íz ül már a nyelvemen a hideg, nedves, szemcsés mész ízével.

III.

S nézem a festők munkáját. Ki tudja, milyen munkát végez bennünk az Élet! Oh festő, jól kapard a régi színt le, mert átüt, mindig átüt,

s szennynek izzad ki majdan, ami dísz volt, mint a gyerekkor színe életünkön, míg a Halál jön majd a Vakaróval s nedves ecsettel. Kedvesem, ne nézz rám!

Forquigny (Lena után néz): Nagyon kedves lány...

Philippe: Nagyon kedves...

Forquigny: És érdekes... Engem legalább érdekel...

Philippe: Bocsánat, de ön nős ember, — úgy tudom...

Forquigny: Hát aztán?

Philippe: Akkor miért érdeklí? Csak nem gondol arra...

Forquigny: De, éppen arra gondolok...

Philippe: Urilány... tisztességes...

Forquigny: De... eladó lány... Divatos lány... nagyvilági lány...

Philippe: De azért tisztességes!

Forquigny: Oh, kérem, — ez egészen más fajta... (A mulató csoportra mutat): Nézze csak őket. Mit gondol, minek jönnek ezek ide?!... Az egészségük miatt? Ugyan kérem! Ezek az urilányok, izmosak, mint az acél, vas-szervezet valamennyi. Amellett a strapá mellett szükségük is van erre a szívóságra... A familiájuk hurcolja ide őket a legdivatosabb fürdőkre, hogy férjet fogjanak maguknak. Adott esetben csak egy emberről lehet szó, Baugereauról. Az pedig nem vehet feleségül, csak egyet, — Mazulier kisasszonyt...

Philippe: Gondolja?

Forquigny: Tiszta dolog... (A fiatalok nevetnek.) És ha ez megtörtént, mit gondol, mi lesz a sorsa Lena kisasszonynak?

Philippe: Majd keres más férjet...

Forquigny: Kezdődik az új hajszá, mig ebbe is belefárad... Mondja, nem látta még azokat az apró pillangókat... akik naplemente körül, egyszerre mindenfelől felbukkannak... Röpösnek, táncolnak, keringenek, mig rájuk köszönt az éjszaka... És aztán egyszerre fáradtan lebuknak... Vége a táncnak. Csak a pillanatot kell megtalálni, amikor maguktól az ölünkbe hullanak. A viszontlátásig kedves barátom... (Egy asztalhoz ül.)

Philippe: Georgine...

Georgine (hozzálép): Parancsol?

Philippe: Hadd nézzek magára... hadd melegszen küssé a maga fiatal-ságánál. Didergek attól, amit ez a vén fráter össze-vissza fecsegett...

Georgine: Ki ez az alak?

Philippe: Az ördög... De este együtt táncolunk, ugye? Az első bluet, az első floridát, az első ralliét...

Georgine (nevet): Ne ilyen hevesen. Mit szólna hozzá a családom?

Philippe: Persze. Ők Baugereau urat szívesebben látnák!

Georgine: De mennyire!

Philippe: Már a könyökömön nő ki ez az ur!

Georgine: Miért?

Philippe: Tudom is én. Izgat. Amint ott fordul a fiatalág körül... Otromba elefánt, a finom porcellánok között...

Georgine: (nevet): Van benne valami!

Philippe: Szó, ami szó, egy kicsit velem is törődhetnék... Tudja, mikor utazom?

Georgine: Nem is akarok rá-gondolni.

Philippe: De én meg egyre arra gondolok... Tíz nap, és vége. Addig kitarthatna mellettem...

Georgine: És nem szívesen megy?

Philippe: Szívesen is, nem is. Bánt, hogy elválnék. Jó pajtasok voltunk. Viszont, — Marokkóba is vágyom. Szeretem azt az életet, — az az én igazi életem. Nem is látok ott európai embert, legfeljebb az inasomat. Egész napomat a szabadban töltöm, és ha este visszamegyek a bennszülöttek közé, — van csöndes kis házám, — mondhatnám sátram. És vacsora után végignyulok a terraszonon... és bámulok. El se képzelem, mi az egyedül lenni ott egész éjjel, — a föld, az ég, végtelenné tágul előttem és a végtelenség lassanként megtelik a sok szép emlékekkel... Visszagondolok, hogy mit csináltam, mit láttam, — a barátaim, a pajtasaim jutnak eszembe... Közben leszál az éj és kigyulnak a csillagok. Az egyik különösen tiszta fénylen ragyog... azt elneveztem Georgine-nak... (Kissé meg van hatva, Georgine lehajtja a fejét. Most külön vannak válva a többi... Françoise, Jaques és Lena hátul ülnek.)

René: (Lauriannal. Mindenféle csevegő, flörtölő párok).

Két asszony

Irtá: Vásárhelyi Julia

Sötét volt, hideg és köd. Az ezüstfényű téli éjszakában a lámpalángok nyugtalanul vergődtek. Két óra múlt. A Gizella-utcában egy kétemeletes ház egyik félig nyitott ablaka előtt egy asszony állt.

Ideges volt. Ide-oda járkált, aztán felszófolta a villanyt és megigazította a babán a takarót. Aztán megint visszament az ablakhoz. A szél megbontotta szőke hajának finom szálait, a szeme piros volt az éjszakai virrasztástól, de az arca oly fehér volt, mint a legmagasabb hegy tetején a legfehérebb hó.

Meg-megújuló reménnyel, tikkadt várakozással nézett le az utcára. Azonban egy lélek se járt. Néma csönd volt, de az asszony képzelődő lelkéhez messzi sirás hangjait hozta a szél...

Az óra elverte a négyet is. Még mindig nem jött az ura. A várás fájdalmas szépsége ragyogott az arcán. Így várhatta madame Butterfly a fecskéket, így várhatta szerelmesét: Pinkerton hadnagyot...

...Mély, fojtott hangok törtek fel az utcáról. Utána: kemény férfiszó. Kihajolt. De gyorsan visszakapta a fejét. Nem tudta nézni azt, amit már egy pillanattal látott.

Munkásházaspár jött. Az asszony karján pár hónapos gyerek. Az arca sápadt, a szeme az éhségtől, álmatlanságtól égőn, sötéten, tüzelőn mered az éjszakába.

A férfi részeg. Alig tud járni. A fáradt, kimerült nő vonszolja maga után. A másik karján alszik a gyerek. A férj ajkáról brutális szavak szállanak fel az asszonyhoz. Befogja a fülét.

Aztán csend. Elmentek. Távolodó hangjuk elvész az éjben, a szélben. Az asszony szívere lassanként szomorú irigység borul. A munkásházaspár legalább utána mehet az urának — gondolja —, de ő nem. Neki a keze a lába guzsba van kötve, holott szaladni szeretne. Rohanni ki az éjszakába, karján a gyerekekkel és korcsmárról-korcsmára járni. Keresni az urát és vonszolni, vinni haza, szép szerelmes, hívó szóval, szelid akarással, de ha kell, erőszakos, vad elszántsággal is.

Már látja a reggelt. Hallja az ura kedves, figyelmes szavát:

— Hogy aludt, kedves? Kicsit fődult, kicsit halvány, talán korán kelt? (Arra nem gondol, hogy le se feküdt.)

— Kis baráti vacsorán voltam. Tudja szívem, az idő gyorsan mulik. Rohan.

Aztán csend. Neki egyetlen könnyes, panaszos, vagy szemrehányó szava sem lehet. Nem, mert szomorú az ő házasságuk története... A hivatalnok apja, aki az urát kiképezte és ellátta, hogy — a lányát feleségül vegye. Eladták őt. Egyszerűen megalkudtak a bőrre. Amikor megtudta, már késő volt, mert egy fehér bölcsőből egy kislány, az ő kislánya tekintett a világba...

... Megvirradt. Kibontakozott a reggel. A város ébredt. Kocsik tanyákról megrakodva jöttek be a piacra. Munkások mentek a gyárakba, asszonyok, lányok, férfiak együtt, kicsit fázósan, de jókedvűen.

Itt-ott már kinyitották az ablakokat. Piroskandós szobalányok takarítottak. De minden lakásban egy-két befüggönyözött ablak szelid pihenésekről beszélt, megbékélt vágyakról, pihegő álmokról.

A Gizella-utcába befordult egy gumikerekű. A negyedik ház előtt megállt. Gyűrött férfi szállt ki.

Kinyitotta a kaput, csöndesen haladt fel a lépcsőkön... Nesztelen, puha léptekkel ment keresztül a szobákon. Az asszony akkorra lefeküdt, lehunyta a szemét: alvást színlét. Az ura ránézett és gyermekes örömet érzett, amikor látta, hogy alszik.

Hogy az asszony alig pár perccel előbb feküdt le, hogy az éjszakát átvirrasztotta, azt a gyorsan mély álomba merülő férfi nem tudta megsohasem...

Csevegjünk Asszonyom...

Nagyságos asszonyom, barátom, aki nem messze Temesvártól a falusi élet csendes tekervényeiben morzsolja el az életét, az utóbbi hetek folyamán nagyon gyakran belátogat Temesvárra. Nem is rovom fel bűnűl, ha ilyenkor kissé kitombolja magát és sorra látogat minden olyan helyet szeretelt városunkban, ahol ugynevezetten, de nem kifejezetten szórakozni lehet. És mivel a szórakozás velejárója a szétekintés az ott jelenlévő hölgyek felett, barátom is állandóan soron tartja a temesvári, még szabad kézből levő és férjhez menendő lányokat. Barátom most tapossa a harmincát. Amióta elvégezte az egyetemét és a csendes vidéken folytatja orvosi gyakorlatát, mindig azon töri a fejét:

— Jó lenne már megnősülni!

Bizony jó lenne már, hangsúlyozom én is, aki tudom, hogy némelykor nagyon is elfogja az embert az, amit megtenni olyan nagyon fél és szívből óhajítja a házasságot, hogy a következő pillanatban. — El tőlem sáttán! kiáltással szabadítsa meg magát ettől a gondolattól. Végére azonban úgy vagyunk a nőszüléssel, mint a halállal. Tudják, hogy egyszer be fog kövélkezni, gondolunk is reá eléggé gyakran, de még sem akarunk tudni felőle.

Barátomnak kellemes estét akarom szerezni és elmentem még egy közös ismerősünk társaságában egy kávéházba. Sajnos manapság csak ott lehet ismeretséget kötni. Voltak ott nők szépek meg nem is, lányok, bájosak, vidámak, kacérak. Végiglegettelük szemünket a jelenlévő hölgykoszorún, aminek az volt a esztendője, hogy orvos barátom lelkesülten kiáltott fel:

— Te kérlek, nagyon sürgősen, ki az a szépséges lány ott a sarokban... nézd, aki olyan nagyon felénk néz. Talán valamelyik ismerősöd? Asszonyom... lány? Milyen családból való? És... és anyagilag hogy állanak?..

Társaságunk harmadik tagja, aki eddig a legszimpatikusabb hallgatója volt beszélgetésünknek, az orvos gyors kérdései után egyet légyintett a levegőben a kezével. A jobb karját felemelte a levegőbe és a hozzáálló arckifejezéssel félkört leírva, lagymatagon eresztette az asztalra, nem kellett semmit sem hozzáfűznie, megértettük, mintha csak azt mondaná:

— Ugyan, ugyan, csak nem komolyan gondolja azzal a lánnyal, tul van az már rajta!

Mindketlen meghökkenve tekintettünk társaságunk harmadik tagjára, az orvosban felébredt az igazi jellem, talán a szívéből kalimpálta ki a mondanivalóit és nyersen vágta oda:

— Talán már szeretője volt uraságodnak az a hölgy? Lenne szíves közelebből megválaszolni, honnan merítette az előbbi kijelentését?

Kitöröbben volt a vihar, barátom a harmadik, egykedvűen vetette oda:

— Én nekem is csak úgy mondták. Különböztet, hogy uraságod vidéki, másképp nem ütközne meg az előbbi néma beszédemen. Viszont talán nem érdemes sikra szállni olyan nő erkölcséért, akit még nem is ismer. Mert valószínű, ha megismeri, nézetei nem esnének messzire az enyéimtől.

Volt valami gúny a hangjában, ami még jobban felingerelte az orvost, a válasz jogi vitákra is adott alkalmat, ahol jómagamnak is igazat kellett adnom a vidéki orvosnak, hiszen a törvény is kettőzött éberséggel ügyel a nő becsületére és azt nem engedi a szabadszajúság prédájává tenni. Végre sikerült a már-már kirobbanó személyeskedéseket valahogy elsimitani, a társaságunk harmadik tagja gyorsan elbucsuzott fölünk, de a mi eszünket elrontotta. Az enyémet nem, mert sajnos én nekem már hozzá kellett idomulnom a mai fiatalok ilyenirányú kijelentéseire, de az orvos egészen el volt keseredve.

Azt hiszem, asszonyom, nem szükséges különösebb magyarázat ehhez

az esethez. Ugy vélem, hogy önmagától is rájött már arra, hogy a mai modernség, a lányok szertelensége, a rosszirányú nevelés és mindezek felett az az önállóság, amellyel a mai lányok tüntetni szeretnek, csakis odavezetnek, hogy könnyen kétfelkelhetnek az erkölcsi életük érintettségében. Sajnos manapság már ott tartunk, majd minden lányról mondogatnak ilyesmiket és nem szabad elfeledni, hogy a mai fiatalok vinyognak rá egyet és nem igen akad, akiben felébredne a jóérzés, valami szentebb fogalom a lányoságról és sikra szállana megvédeni a megtámadott nő becsületét.

Lássá asszonyom, a felcícomázottság, a felvilágosodottságnak tartott modernség, a kacérkodó magatartás és mindmegannyi függelék bizony csak addig tetszik a mai fiatalok számára, míg a parketten átkarolja kedves leánya derekát, amig uzsonnákra és zsurokra invitálja, hogy azután „kibeszélje“ magukat és igen sokszor érdemtelenül meghurcolja az erkölcsüket. Mert mi kell manapság ahhoz, hogy egy lányról rosszat állítsanak? Nagyon kevés! Asszonyom, lányos mamák, legyenek csak továbbra is modernnek. Majd rájönnek arra, ha a pénzkonjunktura megszűnik és már nem lehet eladni drága leányaikat, ha majd minden férfire negyven fiatal lány jut, hogy vissza kell térniök a csendes családi élethez, a szolid és uri magatartáshoz, mert innen hamarabb kovácsolódik össze Hymen rózsalánca, mint a kávéházból, bárból és más a tánra, könnyelműségre és léha élet felé hajló helyiségből. Ugy vagyunk vele asszonyom, hogy a férfiak szeretik a kacér, felcícomázott, tüntetően hivalkodó és nagytársaságbeli lányokat, de csak addig, míg nem gondolnak komolyan a nőszülésre. Mert, ahogy a nőszülés fogja el az embert, higgyen nekem, csendes vidéki paraszttá vedlünk, aki a konzervatívizmusból nem enged egy jöttányt sem.

Grósz Dezső.

Addig ne vásároljon új autót magának,
amíg meg nem tekintette és ki nem próbálta
az új típusu

BUICK 1926

Master-Six és Standard-Six autókat.

Ezek az autók a következő újítások eszközöltettek:

A motornak sokkal nagyobb a hajtóereje
Sokkalta biztosabb fékrendszer
A külső gummik megnagyobbították
Kétrendszerű „Deico“ villamos szerkezettel vannak felszerelve
Új irányváltó készülék a kormányonál
Újrendszerű légsűrűsítő
Olajsűrű
Benzinsűrű.

NOËL S. A. R.
BUCUREȘTI Calea Victoriei 105.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóro Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

— Kellemetlen helyzetben —

Bizony kellemetlen ébredés volt Sam lawkensre és Kalandos Palkóra, mikor a jóleső alvás után hirtelen a két gonosztevő fogságában találták magukat.

Mikor a két fogoly a kezén és a lábán erősen össze volt kötve, az regebbik gazember Sam Hawkens lé állott és gunyos hangon így szólott:

— No, te híres Sam Hawkens, aki nyugati amerikai tajak leghíresebb adaszának tartod magad mégis nagy ocvadász vagy, hogy így meg agyadt magad lepni két fegyvertelen mbertől. Most azonban a hatalmam van vagy és majd elbánok én veled. Iát tudd meg azt is, hogy igenis mi voltunk azok, akik azt a fiatal indiánt nejtámadtuk, kiraboltuk és mindenét lvevttük. De azért nem vagyunk gazmberek. Mert a vörös kutyák mindenol, ahol csak tehetik, ártanak a fehér mbereknek és mi ezzel csak bosszút llottunk sok fehér ember megkínzááért.

Sam Hawkens szótlanul hallgatta z öreg gazember szóáradatát és még z szemé pillája sem rebent meg. A rén csirkefogó azután odaállott Kalandos Palkó elé és így szólt:

— Teneked, fiu, tulajdonképpen nálával tartozom, mert meglazítottad a kötelekeimet és enélkül bizony nem udtam volna elszabadulni. Azonban mégis érdemlesz büntetést, mert ezzel a haszontalan Sam Hawkensszel társultál. Azonban mondok egyet, hogy lássad, nem akarok hálátlan lenni. Ha megigéred, hogy elhagyod Sam Hawkenst es velünk jössz, akkor szabadon eresztelek.

Kalandos Palkó követte Sam Hawkens példáját és egy szóval sem felelt a gazember szavaira.

A két csirkefogó azután kikutatta Sam Hawkens és Kalandos Palkó zsebeit és azoknak minden tartalmát magukhoz vettek. Az öreg még kijelentette ezt is:

— Ezenkívül természetesen a lovaitok fegyvereitek és a hátizsákjaitok azok minden tartalmával együtt a mieink lesznek.

A két gonosztevő azután odament a kialudt tűzrakáshoz, ahol nyársra tűzve még egy jókora darab őzpecsenye volt és azt mohó éhséggel főlták.

Mikor jóllaktak, az öregebbik megint beszélni kezdett:

— Most megölhetnének benneteket. Azonban ez a gyors halál tulságos enyhe büntetés lenne nektek. Megérdemlitek a hosszú és fájdalomteljes haldoklást. Azért elhatároztam, hogy itt maradtok összekötözve és haljatok meg éltlen-szomjan, a férgektől összerágcsálva. Hogy senki ne találhasson rátok, beviszünk a legsűrűbb bokrok közé és hogy ne is kiálthassatok, betömjük a szátokat, azonban úgy, hogy azért levegőt kaphassatok.

Erre az öregebb vállára emelte Sam Hawkens, a fiatalabb pedig, aki az egész idő alatt nem szólt egy szót sem, Kalandos Palkót és a sűrű bokrok közé vitték őket, ahol mindkettőt a gyepre dobták. Ekkor az öreg bandita újból szólt Sam Hawkenshez:

— Na, látod, egyszerre rámjött a nagylelkűség. Hajlandó vagyok a kötelekeiteket feloldani és benneteket szabadon engedni — természetesen úgy, hogy mindenetek a mienk marad — ha bocsánatot kérsz tőlem.

Ezt már Sam Hawkens nem állhatta szó nélkül és haragosan mondta:

— Tőled nem kell az élet, haramia! Az öreg gazember erre dühösen belerugott Sam Hawkensbe, majd le-

hajolt, egy csomó füvet tépett és azt Sam Hawkens szájába tömte. Ugyanezt cselekedte a fiatalabb Kalandos Palkóval.

A két gazember erre eltávozott. Még hallani lehetett, ahogy a bokrok között ellovagoltak, aztán csend lett. Sam Hawkens és Palkó nem beszélhettek egymással és úgy feküdtek, hogy nem is láthatták egymás arcát. Tudták, hogy az étellel le kell számolniok. Csunya, félelmetes halálnak a lassu közeledését érezték. Tudták, hogy napokig fog tartani, amíg ez végez velük.

A hazugság bűnhődése

Gyerekek, nincsen csunyább dolog a hazugságnál. A hazug embert senki nem szereti és senki nem becsüli. Azért sohase hazudjatok, hanem mindig és mindenkinek mondjátok meg az igazat.

A hazugság bizony sokszor csúnyán bűnhődik. Egy ilyen esetet én is tudok. Nekem még a nagyapám mesélte, mikor olyan kicsi voltam, mint ti. Elmesélem hát én is nektek. Csak figyeljetek ide.

Volt egyszer egy pásztor, aki bárányait a falu közelében legeltette. Ez a pásztorfiu bizony hazug gyerek volt és egy alkalommal elkiáltotta magát:

— Segítség, emberek, itt a farkas és fölfalja a nyájamat!

Az emberek a faluban meghallották a kiáltást, ásót, kapát, kaszát ragadtak és siettek a falu végére, hogy a farkast elkeressék. Persze, mikor odajöttek, nem látták a farkast és a hazug pásztorfiu a szemük közé nevetett.

Pár hét múlva megint eszébe jutott, hogy megtréfálja a falubelieket és megint kiabált:

— Emberek, segítség, itt a farkas és fölfalja nyájamat!

Az emberek megint kifutottak a faluból, de bizony megint hiába és a hazug pásztor ismét csak kinevette őket.

Történt azonban nemsokára egy délután, hogy a farkas csakugyan közeledett a nyáj felé. Már messziről vicsoritotta a fogát a bárányokra és a szemé úgy lángolt, mintha tűz égett volna benne. A pásztorfiu rettenően megijedt és torka szakadtából kiáltotta:

— Emberek, emberek, segítség! Gyertek, gyorsan gyertek! Itt a farkas és fölfalja a nyájamat!

Az emberek a faluban jól hallották a kiáltást, de azt gondolták, hogy a pásztorfiu megint csak hazudik és bizony nem szaladtak a segítségére.

Reggelre bizony a bárányoknak és a pásztorfiunak csak a csontjait találták meg. Mert az éhes farkas nemcsak a nyáját falta föl, hanem a hazug pásztor is.

Ilyen rettenetesen bűnhődött hazugságáért a pásztor. Ne felejtsetek el sohase ezt a mesét, gyerekek és ne hazudjatok!

Dus raktár mindenféle egyenruhában. Speciális műhely egyensapkák és Boullion-hímzés részére

I. Salinacichi

Timisoara, I., a német realgimnázium mellett

Mindennemű tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben
Schaar és Hámorey cégnél
Telefon 9—64.

A család

Apa, anya, gyerekek, — ebből áll a kis család, osztják egymás örömét és egymásnak bánatát.

A szülők a gyermeket dédelgetik, nevelik, táplálják és ruházzák, a szívükből szeretik.

A jó gyermek szereti apját, anyját, testvérét, szótfogad, nem csintalan, megtanulja leckéjét.

Hogyha sok a szeretet, akkor boldog a család, ily családnak az Isten boldogságot, áldást ad.

Rejtvények.

1. Verses talány.

Három betűs szó s oly alak, melynek nincsen szeglete, másik szó két betű s evvel barátodat hívod te, együttvéve a két kis szó, amit enni is lehet, amit nyersen, vagy megfőzve a gyerek nagyon szeret.

2. Betűrejtvény.

ÁSZ

a

A

3. Tréfás kérdés.

Milyen ruhában járnak a vad embereknél a kéményseprők?

A megfejtéseket szerda estig kell behozni, vagy beküldeni.

Rejtvénymegfejtés:

1. ....
2. ....
3. ....
Megfejtette.....
Lakik.....

Figyelem! Fogyasztók!

Kalla-féle
legfinomabban marinált
hamburgi Koronaszardinia
2½ kg 90 drb
dobozokban tartalommal
Lei 90.—
Kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben. 161

„Film-album“ 1926.

Megjelenik minden évben! Nagyrománia egyetlen s legnagyobb filmmel foglalkozó évkönyve. A könyv 3 nyelven, román, magyar és német kiadásban jelenik meg. Szerkeszti és kiadja: Ifj. Klieg Róbert Timisoara-Erzsébetváros, Stefánia-utca 16. Számos képpel s rendkívüli tartalommal jelenik meg!

Első kiadás. Ára 100 lei.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek a **Déli Hírlap** kiadóhivatalában, TIMIȘOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

Szerkesztői üzenetek.

— E rovatban minden olvasónknak a legnagyobb készséggel szolgálunk felvilágosítással. —

Egy visszatért. 1. Ön hálát ad az Istennek, hogy szerencsés körülmények összejátszása folytán sikerült a délamerikai embernyzó pokolból ktszabadulnia. Azt írja, hogy azok a borzalmak, melyeket Önnek szerencsétlen társával a fazendákon el kellett szenvednie, csak halvány visszatükrözést nyertek azokban a cikkekből, melyeket a Déli Hírlap közölt. Leírhatatlanok azok a kínzások és borzalmak, melyeket a szerencsétlen becsapottak elszenvednek. Megnyugtattuk, hogy továbbra is küzdeni fogunk a lelketlen emberkereskedelem ellen. Küzdeni fogunk nemcsak felvilágosító és leleplező cikkekből, hanem passzivitásunkkal is, hogy semmi áron és semmi körülmények között nem adunk helyt a hajózási irodák hirdetéseinek. Kaptunk mi is ajánlatot ilyen hirdetések közlésére, de eddig minden egyes esetben visszautasítottuk. Sajnos, nem valamennyi lap jár el hasonlóan. 2. A Magyar Párt tényleg hozott határozatot néhány hét előtt, hogy azokat a magyar lapokat, amelyek hajózási hirdetések közölnek, bojkott alá helyezi. A határozatot azonban nem hajtották végre. Hogy ennek mi az oka, nem tudjuk. Igaza van abban, hogy ez az akció komolyságának rovására van. 3. Néhány lap beszüntette már. Ujabbán a Nagyvárad Napló és Temesvári Hírlap között még. 4. Szívesen állunk rendelkezésére.

Vidéki előfizető. A kértett könyvek közül Balzac: Pajzán históriák című könyvének bolti ára 250.— lei, a Déli Hírlapnál 200.— lei, Bettauer: A kitaszított 180.— lei, a Déli Hírlapnál 144.— lei, Henri Barbusse: Örök láncok bolti ára 264.— lei, a Déli Hírlapnál 211.— lei, Baskircseff Mária Intím valomásainak bolti ára 160.— lei, a Déli Hírlap előfizetőinek 128.— lei, Valamennyi egyéb könyvet is előfizetőink a bolti árnál husz százalékkal olcsóbban kapják.

M. G. Nem adhatunk tanácsot. Bajával forduljon specialistához.

Színházlátogató. A német színtársulat a télen már nem jön vissza Temesvárra. Német operettársulat a jövő hónapban, esetleg csak márciusban kezd meg vendéjátékát Temesvárott. A magyar társulat a nyári szezonban fog játszani a gyárvárosi színpadon.

Lakó. A lakbérleti szerződések 1927. május 1-ig vannak érvényben. Jövőre valószínűleg új lakbérleti törvény fogja szabályozni a háztulajdonosok és lakók közötti viszonyt. Nem valószínű, hogy a kormány teljesen szabaddá teszi a lakásokat. Felvilágosításért forduljon a Lakbérleti Védegyesülethez, amelynek irodája a belvárosi Szentgyörgy-tér 1. sz. alatt van.

Figyelem!

Fejfájás, idegbántalmak, reumatikus fájdalmak csak a **Dr. BABES**

NEOCALMIN-

jával szüntethetők meg azonnal.

FÖLERAKAT:
OMNIA Társaság

Kapható az ország minden drogériájában és gyógyszer-tárában. 173

Megnyílt

Manikür Szalon
„ELITE“

Hunyadi-ut 9 alatt, a Mária-szoborral szemben. A legelőnyösebb és legmodernebbül berendezve. Az elitközönség találkozóhelye. 132

Mignon gyermekruhaszalon

Temesvár-Belváros,
Hitelbank-palota

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vestag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

A Déli Hirlap minden előfizetője február végéig abban a kedvezményben részesül, hogy hetenként egyszer teljesen ingyenesen helyezhet el a Déli Hirlapban egy tíz szög terjedő apróhirdetést. Ha havonként csak kétszer veszi igénybe ezt a kedvezményt, a lapot teljesen ingyen kapja. Siessen tehát havi hatvan leiert előfizetni a Déli Hirlapra.

N. A. G. gyártmányu, kis „Colibri” típusu 12/16 HP 4 cilindres, 4 ülése autó, 1 köpeny és 7 tömlő tartálékkal, összes szerzőmokkal, 5 literes olaj- és 15 literes benzinkannával, kifogástalan üzemben olcsón eladó. Józsefváros, Sailer-utca 6.

Kereskedelmi érettségivel bíró özvegy urinő, zongoratudással, vidéken bármilyenemű állást vállalna „Gyermekek nagyon szeretők” jellegre választ kér a kiadóba.

Modern két vagy három szobás lakást májusra, esetleg augusztusra keresek. Ajánlatokat Dr. Várnay Elemér Hitelbank-palota címére kérek.

Csak délelőtti könnyű foglalkozással szép keresetre tehetnek szert férfiak és asszonyok. Jelentkezhetni a Déli Hirlap kiadóhivatalában délelőtt 10-12 óra között.

Művelt özvegy nő, 27 éves, magányos ur, vagy urinőhöz ajánlkozik „Özvegy” jellegre a kiadóba.

Rokkantak figyelmébe ajánljuk, akik képtelenek nehezebb munkát végezni, hogy foglalkoztatásuk végett szép kereset mellett jelentkezzenek a Déli Hirlap kiadóhivatalában.

Perfekt könyvelő, gépiró- és gyorsírónő bármilyenemű állást vállalna, vidékre szívesen menne. Ajánlatokat „Komoly” jellegre kérek a kiadóba.

Különbejárati tiszta butorozott szoba Gyárvárosban azonnal kiadó. Cím a kiadóban.

Télikabátok, régi férfiruhák eladók. Józsefváros, Hunyadi-ut 13, II. em. 15.

Gyakorlott ápolónők privát házhoz azonnali belépésre ajánlkoznak. Erzsébetváros, Tó-utca 4.

Különbejárati, elegánsan butorított szobát két fiatalember részére keresünk. Jól fizetünk. Ajánlatokat „Elegáns” jellegre a kiadóba kérünk.

Nr. 1898/1926. cons. com. III.

Licitație publică.

Cărămidăria comunală a orașului Timișoara are nevoie de o parte a mașinei de presă, una garnitură scripete cu piese de rezervă și patru vagonete cu dulap de răsturnat, pentru cai ferată cu ecartament de 600 mm.

Pentru furnizarea acestor materiale prin prezenta se publică o licitație cu termen scurt de 15 zile pentru data de 17 Februarie a. c. ora 10 a. m. Licitația publică se va ține în biroul Serviciului economic comunal (camera 52, etaj I).

Amatorii își vor prezenta la aceasta dată ofertele lor ajustate în conformitatea cu legea contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la serv. economic. în fiecare zi de lucru până la ora 14.

În oferta se va menționa că amatorul cunoaște condițiile stipulate în caetul de sarcini și le acceptă.

Timișoara, la 20 Ianuarie 1926.

Primăria Timișoara.

Cukrász különlegességek

dessertek, torták stb. közismert legjobb minőségben MANN cukrászdában, Gyárváros, Str. 3 2495 August (Andrássy-ut)

HUHN

hölgyfodrászat, Henni hajfestés, hajmunkák, manicur és pedicur urak részére is.

Timișoara-Belváros, Jendóherceg-u. 5

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban

Timișoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

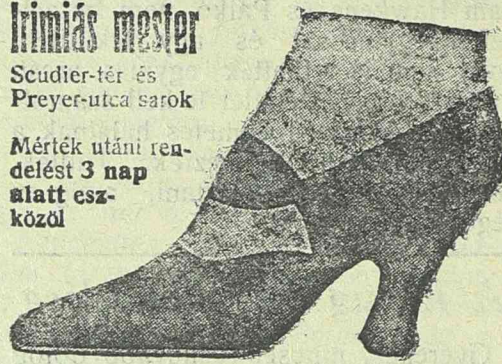
„ATLANTA”

TEXTILIPARI RESZVÉNYTÁRSASÁG
TIMISOARA
TELEFON: 19-66

Trimias mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt eszközöl

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók GOLDSTEIN JANCU Bucuresti, Strada Carol 44. 314

Felhívom a tisztelt közönség figyelmét, ha varrógépjét vagy grammofonját székszerűen, jótállás mellett javítani óhajtja, forduljon azonnal a varrógép javító központba BECKER, III, Mühle Vilmos-u. 1.

Vas- és rézbutorgyár

III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.

Központi iroda: Hermes Bank Löffler-palota

A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Minden

könyv

20%

olcsóbb

a Déli Hirlapnál

mint bármely könyvkereskedésben

A legmodernebb és legizlésesebb kivitelben kabátok, kosztümök, estélyi- és utcai ruhák

„STAR”

női-divatszalonban készülnek.

Tulajdonos: ROSENBERG ESZTER. II, Indóház-u. 20.

Lipcsei mintavásár

1926 tavaszán

Február 28-tól március 6-ig

Technikai vásár február 28-tól március 10-ig. A világ legnagyobb és legrégebb nemzetközi mintavására. Jelentkezéseket elfogad és felvilágosítást ad a bányási tisztelőbeli képviselő:

Angerbauer Jenő

Timișoara-Belváros, Strada Gen. Praporgescu 3. Telefon 70.

Rikkancsok

fix fizetéssel és magas jutalékkal felvételnek a Déli Hirlap-ná